

KONU: İHRACAT YAPARKEN BİR DE SAVCILIKLA UĞRAŞMAK ZORUNDA KALMAYIN (İDARİ YAPTIRIM KARARI İLE CEZA KESİLMEKTEDİR.)

Hali hazırda geçerli olan mevzuat çerçevesinde her bir ihracat bedeli 15 bin USD yi geçen beyannamelerde ihracat tarihinden itibaren 180 gün içerisinde ihracat bedelinin bankalara getirilmesi ve bu bedelin %40 ın bozdurularak merkez bankasına satılma zorunluluğu bulunmaktadır.

En önemlisi olarak 15 bin USD gibi düşük bir alt limit belirlenmesinden dolayı neredeyse her ihracat beyannamesi için ihracat bedelinin yurt dışından bankalar kanalıyla getirilme zorunluluğu doğmuş oldu. Bu zorunlulukla birlikte ihracat bedelinin bankaya gelmesi yeterli olmamakta, bedelin ihracat bedeli olduğu bankaya yazılı olarak bildirilip "İhracat Bedeli Kabul Belgesi" düzenlettirilmeli ve %40 ı merkez bankasına bozdurulmalıdır. Bu bürokratik işlemlerin yapılması gerektiğine dair bankalar tarafından ihracatçı firmalara bildirimde bulunulmadığından dolayı ihracat firmalar banka hesaplarına gelen ihracat bedellerine ilişkin bankaya yazılı bir bildirimde bulunmayı atlayıp, ihracat bedelini dilediği gibi kullanmaktadır.

Daha sonrasında ihracat tarihinden itibaren 180 günlük süre geçtikten sonra bankalar ihracatçı firmalara ihracat bedellerinin gelmediğine dair bildirimde bulunmaya başladığında ise tabiri caizse film kopmaktadır. İhracat bedeli zaten daha önceki bir zamanda banka hesabına gelmiş olmasına karşın "İhracat Bedeli Kabul Belgesi" düzenlenmediği için banka yasal süre geçtikten sonra takibe geçmekte, ihracatçı firma bedeli tahsil ettiğinden dolayı banka hesabına tekrar bedelin gelmesi söz konusu olmayacağından ihracat bedeli kabul belgesi düzenletememekte, bunun sonucu olarak da dosyalar açık durumda kalmaktadır. Bu açıktaki bekleyen dosya sayıları arttıkça yaşanan sıkıntılar da bununla birlikte artmaktadır.

Aksi takdirde birçok ihracatçı firma ihracat bedellerini resmi olarak yurt dışından ülkemize bankacılık kanalıyla getirmiş olmasına karşın önemli yaptırımlarla karşılaşmak durumunda kalacaktır. Şöyle ki; bankalar ihracatçıya bildirimde bulduktan sonra 30 gün içerisinde gerekli işlem tesis edilemezse, bankalar bu durumu ihracatçı firmanın vergi dairesine bildirmekle yükümlüdürler.

İlgili vergi dairesi de sonrasında ihracatçı firmaya bir yazı göndererek 90 günlük bir süre tanımaktadır. Bu 90 günlük ek süre içerisinde de gerekli işlemler yapılmamış olursa vergi dairesi ihracat bedelinin %5 i tutarında bir cezai işlem uygulayarak durumu savcılık makamına intikal ettirmekte ve konuyla alakalı olarak soruşturma açılmaktadır. Görüldüğü gibi başlangıçta ufacık gibi görünen bir sorun çok ciddi yaptırımları olan ve çok önemli adli ve idari sonuçlar doğurabilecek bir duruma varmaktadır.

İHRACAT BEDELİNİN YURDA GETİRİLME ZORUNLULUĞU OLMAYAN ÜLKELER 1- Afganistan 2- Angola 3- Belarus 4- Benin 5- Cibuti 6- Etiyopya 7- Fildişi Sahili 8- Filistin 9- Gabon 10- Gana 11- Gine 12- İran 13- Kamerun 14- Kenya 15- Kırgızistan 16- Kuzey Kore 17- Küba 18- Liberya 19- Lübnan 20- Mısır 21- Moldova 22- Nijerya 23- Senegal 24- Somali 25- Sudan 26- Suriye 27- Suudi Arabistan 28- Tacikistan 29- Tanzanya 30- Venezuela 31- Yemen

İHRACAT BEDELİNİN YURDA GETİRİLMESİNDE GÜMRÜK BEYANNAMESİNDE YER ALAN TUTARIN YÜZDE ELLİSİNİN YURDA GETİRİLİP KALANININ TASARRUFUNUN SERBEST OLDUĞU ÜLKELER 1- Azerbaycan 2- Cezayir 3- Fas 4- Kazakistan 5- Özbekistan 6- Tunus 7- Türkmenistan 8- Ukrayna

BANKACILIK SİSTEMİ OLMADIĞI İÇİN İHRACAT BEDELİNİN BANKA ARACILIĞIYLA GELMESİ ZORUNLU OLMAYAN ÜLKELER 1- Irak 2- Libya 3- Moritanya (Bu ülkelere yapılan ihracatta ihracat bedelleri nakit beyan formu olmaksızın yurt içindeki bankaya ihracat beyannamesi ibraz edilerek nakit olarak yatırılabilir.)

Bu ülkeler ve istisnai durumlar haricinde ihracat bedellerinin yurt dışındaki ithalatçının bankasından Türkiye deki ihracatçının banka hesabına gelmesi ve %40'ünün Merkez Bankasına bozdurularak "İBKB" ye bağlanması zorundadır.

Merkez Bankası tarafından uygulamaya yönelik hazırlanan Soru ve Cevaplar metninde yer alan diğer önemli konular ise aşağıdaki gibidir.

Hizmet ihracatı (şimdilik) , mikro ihracat ve transit ticarete ilişkin bedeller, ilgili tebliğ ve genelge kapsamı dışında bulunmaktadır. Dolayısı ile bu bedeller için İBKB düzenlenmesi ve TCMB'ye satış söz konusu değildir.

Yalnızca ABD Doları, EURO ve İngiliz Sterlini cinsinden ihracat bedellerinin yüzde 40'ünün TCMB'ye satış söz konusudur. Diğer döviz cinslerindeki ihracat bedelleri için TCMB'ye satış söz konusu olmayacaktır

Tebliğ ve genelge uyarınca ihracat bedellerinin banka hesaplarına alınması zorunlu olmayan ülkelere yapılan ihracatın bedelleri için İBKB düzenlenmesi ve dolayısıyla TCMB'ye satış yapılması zorunlu değildir.

Serbest bölge işlem formu kapsamında gerçekleştirilen 5.000 ABD doları veya karşılığı döviz ya da Türk lirasını geçmeyen tutardaki ihracat işlemleri muafiyet kapsamındadır. Ayrıca, serbest bölgelerde yerleşik firmalar kambiyo mevzuatı kapsamında yurtdışında yerleşik sayıldığından bu firmalara gelen bedeller için İBKB düzenlenmesine ve Merkez Bankasına satış yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

Eximbank ya da diğer bankalardan kullanılan döviz kredilerinin geri ödemeleri, tebliğ ve genelge hükümleri kapsamında indirim konusu edilemez.

Genelgede belirtilen terkin sınırları dahilindeki ihracat bedelleri için İBKB düzenlenmesi ve TCMB'ye satış yapılması zorunlu değildir.

Savcılık ceza kararı örneği:

T.C.
KÜÇÜKÇEKMECE
CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI
İdari Yaptırım Bürosu

İdari Yaptırım Defter No : [REDACTED]
İdari Yaptırım Karar No : [REDACTED]

İDARİ YAPTIRIM KARARI

Davacı : K.H.
İhbar Eden : [REDACTED] YERLİ DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ [REDACTED]
[REDACTED] adresinde ikamet eder.
Kabahat İşleyen : [REDACTED]
[REDACTED] adresinde ikamet eder.

Kabahat Eylemi : Alacakların Süresi İçerisinde Yurda Getirmeyenler
Kabahat Tarihi : [REDACTED]
Toplam Para Cezası : 368 [REDACTED]

Konu : AÇIK İHR HSP HK

İHTARNAME

YAPI VE KREDİ BANKASI AŞ'nin . BİLA sayılı Başkanlığımızı /Müdürlüğümüzü muhatap bildirim yazılarında firmanıza ait aşağıda liste halinde belirtilen Gümrük Beyannamelerine (GB) ilişkin ihracata ait bedellerin Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğin (Tebliğ No: 2018-32/48) 3 üncü maddesi hükümleri uyarınca 180 günlük süre içerisinde yurda getirilmediği ihbar edilmiştir.

Bu itibarla, aşağıda dökümü kayıtlı beyanname/beyannameler kapsamında gerçekleştirilen ihracata ait mal bedellerinin yurda getirilip getirilmediğinin yazımız tebliğ tarihinden itibaren 90 günlük süre içinde belgelenmesi, bedeller yurda getirildi ise İhracat Bedeli Kabul Belgelerinin (İBKB)/Döviz Alım Belgelerinin (DAB) asıllarının (*) söz konusu hesabın Başkanlığımızca/ Müdürlüğümüzce kapatılmasını teminen tarafımıza gönderilmesi, ihracat bedeli dövizlerin yurda getirilmemiş olması hâlinde ise işbu 90 günlük ihtarname süresi içinde yurda getirildiğinin Başkanlığımıza/Müdürlüğümüze tevsik edilmesi gerekmektedir.

Bu itibarla, firmamız tarafından aşağıda dökümü kayıtlı beyanname/beyannameler kapsamında gerçekleştirilen ihracat işlemine ait hesapların 90 günlük ihtarname süresi içerisinde kapatıldığına ilişkin belgelerin Başkanlığımıza/Müdürlüğümüze ibraz edilmesi veya söz konusu süre içerisinde kapatılmayacak olan hesaplara ilişkin bedellerin yurda getirilmesini teminen 2018-32/48 sayılı Tebliğin 9 uncu maddesinde belirtilen mücbir sebep hallerinin ya da haklı durumun varlığına ilişkin belgelerin firmanızca Başkanlığımıza/Müdürlüğümüze ibraz edilerek 90 günlük süre içinde tarafımıza

Aksi takdirde hakkınızda 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun hükümleri gereğince yasal işlem başlatılacaktır.

AK